

Kommunstyrelsen
Socialnämnden
Utbildningsnämnden

För kännedom:
Kommunfullmäktiges presidium

Revisionsrapport: Uppföljande granskning av drogförebyggande arbete

KPMG har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en uppföljande granskning av tidigare genomförda granskningar gällande drogförebyggande arbete.

Revisionen önskar att kommunstyrelsen, socialnämnden och utbildningsnämnden lämnar synpunkter på de slutsatser som finns redovisade i rapporten senast den 17 januari 2020.

Av svaret bör det framgå vilka eventuella åtgärder som ska vidtas och när de beräknas vara genomförda.

För Ånge kommuns revisorer

Roger Sundin
Ordförande

Alf Hallén
Vice ordförande

Uppföljande granskning av drogförebyggande arbete

Rapport

Ånge kommun

KPMG AB

2019-10-10

Antal sidor 10

Ånge kommun
Uppföljande granskning av drogförebyggande arbete

2019-10-10

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning/bakgrund	3
2.1	Syfte, revisionsfråga och avgränsning	3
2.2	Revisionskriterier	3
2.3	Metod	3
3	Resultat av granskningen	4
3.1	Åtgärder och uppföljning inom kommunstyrelsen	4
3.2	Åtgärder och uppföljning inom socialnämnden	7
3.3	Åtgärder och uppföljning inom utbildningsnämnden	8
3.4	Kommunens arbete kring spel om pengar	8
4	Slutsats och rekommendationer	9
4.1	Rekommendationer	10

1 Sammanfattning

Vi har av Ånge kommuns revisorer fått i uppdrag att genomföra en uppföljning av tidigare genomförda granskningar gällande drogförebyggande arbete. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2019.

Syftet med granskningen är att bedöma om ansvariga styrelser och nämnder har vidtagit beslutade åtgärder.

Utifrån vad som framkommit under den uppföljande granskningen kan vi se att arbetet med det drogförebyggande arbetet i kommunen delvis ser annorlunda ut idag jämfört med när den tidigare granskningen genomfördes (2016), både vad gäller organisation och styrdokument.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunen delvis har vidtagit åtgärder i enlighet med ansvarig styrelse/nämnds beslut. Vi anser också att styrelse/nämnd följt upp besluten i liten utsträckning. När det gäller systematiskt arbete samt tillgång till insatser gällande spel om pengar görs bedömningen att det till viss del finns ett systematiskt arbete. Det finns också tillgång till insatser.

Mot bakgrund av vår granskning lämnar vi följande rekommendationer:

- att kommunstyrelsen tillser att det finns styrdokument för det drogförebyggande arbetet, exempelvis inom ramen för kommunens folkhälsoarbete (se avsnitt 3.1.1).
- att rekommendationen om principer för samverkan mellan kommunala enheter/ dokumenterad ansvarsfördelning kvarstår. Vi anser också att en sådan ansvarsfördelning även bör beskriva externa parter roller. Rekommendationen avser styrelsen och de båda nämnderna (se avsnitt 3.1.4).
- att kommunstyrelsen reviderar reglerna om rökfri arbetstid (se avsnitt 3.1.5).
- att socialnämnden tillser att det finns styrdokument för arbetet kring spel om pengar, exempelvis inom ramen för kommunens folkhälsoarbete, samt säkerställer att nämnden arbetar för att förebygga och motverka missbruk av spel om pengar (se avsnitt 3.4).
- att socialnämnden ansvarar för att aktivt sprida information om kommunens roll och vilka insatser som finns att tillgå för personer som missbrukar spel om pengar (se avsnitt 3.4).
- att socialnämnden tillser att överenskommelse med regionen gällande samarbete kring personer som missbrukar spel om pengar upprättas (se avsnitt 3.4).

2 Inledning/bakgrund

Vi har av Ånge kommuns revisorer fått i uppdrag att genomföra uppföljning av tidigare genomförd granskning år 2016 gällande drogförebyggande arbete. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2019.

Revisorerna anser det angeläget att göra en uppföljning av de åtgärder som vidtagits med anledning av granskningen. Vidare vill revisionen att uppföljningen kompletteras gällande spelberoende.

Revisionen bedömer att det finns en risk att beslutade åtgärder inte genomförts fullt ut i enlighet med nämndernas svar. Det finns också en risk för att vidtagna åtgärder inte fått avsedd effekt. Det är även väsentligt att fattade beslut genomförs samt att det finns rutiner för att säkra att så sker.

2.1 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Syftet är att bedöma om ansvariga styrelse och nämnder har vidtagit beslutade åtgärder.

Granskningen har besvarat följande revisionsfrågor:

- Har åtgärder vidtagits i enlighet med ansvarig styrelse/nämnds beslut?
- Har respektive styrelse/nämnd följt upp att vidtagna åtgärder efterlevs och fått avsedd effekt?
- Finns ett systematiskt arbete samt tillgång till insatser gällande spel om pengar?

Granskningen är översiktlig och omfattar inte någon bedömning om huruvida vidtagna åtgärder har implementerats i aktuell förvaltning.

Granskningen avser kommunstyrelsen, socialnämnden och utbildningsnämnden.

2.2 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller

- Kommunallagen 6 kap § 6
- Tillämpbara interna regelverk och policys

2.3 Metod

Granskningen har utförts av Jenny Malmsjö och Mikael Lindberg under ledning av Lena Medin, certifierad kommunal revisor. Granskningen har genomförts genom dokumentstudier, bland annat i form av strategier, planer, regler och protokoll samt genom intervjuer/avstämningar med berörda tjänstepersoner.

Rapporten är faktagranskad av verksamhetschef IFO, chef vid utbildningsförvaltningen, kanslichef/kommunsekreterare vid kommunledningsförvaltningen, verksamhetsutvecklare inom socialtjänsten samt socialsekreterare inom individ- och familjeomsorgen.

3 Resultat av granskningen

Granskningen bygger på de rekommendationer som lämnades vid tidigare genomförd granskning samt de svar på revisionsrapporten som kommunstyrelsen, humanistiska nämnden (numera utbildningsnämnden) samt socialnämnden lämnade i samband med denna. Då revisorerna gjorde bedömningen att samtliga rekommendationer inte besvarats önskade revisionen ett förtydligande huruvida styrelse och nämnder hade för avsikt att följa de rekommendationer som lämnats.

3.1 Åtgärder och uppföljning inom kommunstyrelsen

I samband med tidigare genomförd granskning lämnades fem rekommendationer till kommunstyrelsen.

3.1.1 Alkohol- och narkotikapolitiska programmet

Den första rekommendationen handlade om att uppdatera det kommunala alkohol- och narkotikapolitiska programmet och synkronisera med den nationella ANTD-strategins mål och insatsområden. Styrelsen meddelade i sitt svar på granskningsrapporten att styrelsen under hösten 2016 skulle se över planer och strategier och i samband med detta ställning till om det alkohol- och narkotikapolitiska programmet skulle uppdateras, förändras eller avskaffas. I ett förtydligande svarar kommunstyrelsen bland annat att det inte behövs någon särskild strategi för kommunen när det gäller ANTD-frågor. Länsstyrelsen uppges vara vägledande i samarbetet kring dessa frågor och har även stått bakom de aktiviteter som kommunen genomfört, ett arbete som har haft sin utgångspunkt i den nationella ANTD-strategin. Vidare uppges att ett nytt policydokument inom folkhälsa (folkhälsopolicy) ska tas fram.

Idag är det alkohol- och narkotikapolitiska programmet inte längre aktuellt. Beslut om att upphäva detta tillsammans med kommunens folkhälsoprogram togs av kommunfullmäktige i april 2019. Dokumenten har inte ersatts av den utlovade folkhälsopolicyn. Anledningen till detta uppges vara att frågan inte varit tillräckligt prioriterad. Av årsredovisningen¹ framgår att förslag till strategier gällande folkhälsopolicyn är under omarbetning men att arbetet har skjutits fram till hösten 2019.

Istället arbetar kommunen utifrån den nationella ANTD-strategin², ett arbete som inom länet samordnas av länsstyrelsen. Den förebyggandegrupp som bildades 2015, där bland annat kommunens trygghetssamordnare och hållbarhetsstrateg, fältassistenter, ungdomsgårdspersonal, personal från öppenvården och samt polisen finns representerade, arbetar framförallt samordnande och informationsdelande. Det finns inte någon handlingsplan eller motsvarande för gruppens arbete och mål.

¹ Ånge kommun, *Årsredovisning 2018*, antagen av kommunfullmäktige 29 april 2019, § 22

² Regeringskansliet, Socialdepartementet, *En samlad strategi för alkohol- narkotika- dopings och tobakspolitiken 2016-2020. Mål och insatsområden*, ur regeringens skrivelse 2015/16:86

3.1.2 Mål och struktur för det drogförebyggande arbetet

Vidare rekommenderades kommunstyrelsen att utveckla det drogförebyggande arbetet med att systematiskt kartlägga och analysera trender och fenomen, identifiera samtliga resurser och tydliggöra förväntningarna genom att fastställa mål som löpande följs upp. Av kommunstyrelsens svar framgår bland annat att kommunstyrelsen nyligen har omstrukturerat sin organisation när det gäller folkhälsa och trygghetsfrågor och att det har startats ett trygghetsråd, vars sammansättning och syfte beskrivs. Det framgår också att det stöd som länsstyrelsen bidragit med i ANTD-arbetet är i slutfasen och att det är viktigt att arbetet får fortsätta att utvecklas i förebyggandegruppen. Samarbete med Bräcke kommun genom gemensam samordnare inom folkhälsa kommer också att verkställas. Av det kompletterande svaret framgår att kommunstyrelsen inte avser att systematiskt kartlägga och analysera det drogförebyggande arbetet. Enligt svaret ingår uppdatering i den utveckling som sker i samordningen från länsstyrelsen. Kommunens egna analyser sker i arbetsprocesser inför uppföljning av handlingsplaner och vid rapportering av resultat. Trygghets- och folkhälsosamordnaren har dock fått i uppdrag av Trygghetsrådet att kartlägga kommunens resurser och insatser inom folkhälsa och trygghet. Detta ska också utgöra en del i arbetet med att ta fram en ny folkhälsopolicy.

Det framkommer att det inte skett någon förändring utan att arbetet bedrivs som beskrivs ovan. Dock finns en aktivitetsplan³ (arbetsmaterial) framtagen av folkhälsosamordnaren som visar en kartläggning och sammanställning av olika aktiviteter inom folkhälsoarbetet. Vad gäller samarbete med Bräcke kommun sker idag ingen samordning inom ANTD-området.

3.1.3 Arbete utifrån projektmodell

I det drogförebyggande arbetet rekommenderades kommunstyrelsen också att använda den projektmodell som fastställdes, både för samordning och utveckling av det drogförebyggande arbetet och för BRÅ. Då arbetet med ANTD inte bedrivs som projekt menar kommunstyrelsen att projektmodellen inte kommer att användas i sin helhet, men att modellen utgör ett bra exempel på hur man kan strukturera sig. Av det kompletterande svaret framgår att ANTD-arbetet ingår i det löpande arbetet, att formerna för samordningen har blivit permanent och bedrivs genom Trygghetsrådet, personalresurs inom folkhälsa samt genom bibehållen samordning i förebyggargrupper.

Även här framkommer i samband med uppföljning att det inte skett någon förändring. Trygghetsrådets och förebyggandegruppens funktion har, enligt uppgift, följts upp genom måluppföljning av "Det goda livet"⁴ och "Medborgarna ska uppleva trygghet"⁵. ANTD-arbetet har däremot inte följts upp specifikt.

³ Ånge kommun, *Aktivitetsplan Trygghet och Folkhälsa 2018-2019* Ånge kommun Arbetsmaterial

⁴ Ett av kommunens strategiska insatsområden inom ramen för *Framtid Ånge – Strategi för utveckling i Ånge kommun 2014-2020*

⁵ Ett av kommunstyrelsens mål, Ånge kommun, *Mål och prioriteringar Budget 2019 Ekonomisk plan 2020-2021*

3.1.4 Principer för samverkan mellan kommunala enheter

I tidigare genomförd granskning framkom att hög personalomsättning resulterade i försämrat samarbete kring ANTD-frågor och det förebyggande arbetet samt att det inte fanns några fastställda principer för hur arbetet skulle bedrivas eller rutiner för samarbete. Med bakgrund av detta lämnades rekommendationen att fastställa principer för samverkan mellan kommunala enheter.

Som beskrivs ovan redogörs i kommunstyrelsens svar vilka förändringar som gjorts inom organisationen när det gäller folkhälsa och trygghetsfrågor. Svaret utvecklas ytterligare i kompletteringen där det framgår att kommunen ser att det finns ett behov av att tydligare skriva ner ansvar för respektive part när det gäller samverkan över kommunens enhetsgränser. Kommunstyrelsen kommer därför att arbeta med att utveckla tydliga uppdragsbeskrivningar i både projekt och övergripande samarbeten.

Av erhållna uppgifter framgår att kommunen inte avser att fastställa principer för samverkan mellan kommunala enheter. Enligt uppgift arbetar förvaltningen med att vara tydlig i uppdrag och samverkansfrågor.

3.1.5 Rökförbud

Den sista rekommendationen som lämnades till kommunstyrelsen handlade om att informera samtliga anställda om att det råder rökförbud på de ytor utomhus som finns i anslutning till barn- och ungdomsverksamhet. Rekommendationen innefattade också att lagkravet borde förtydligas i reglerna för rökfri arbetstid. I svaret från kommunstyrelsen framförs att styrelsen i juni 2016 fattat beslut om att ställa sig bakom Tobacco Endgame 2025 och därmed tydligare kommer att föra ut budskapet om rökning i organisationen. Av det kompletterande svaret framgår att information kommer att gå ut till cheferna via ledarstödsystemet Drafit. Cheferna kommer sedan att föra informationen vidare via arbetsplatsträffar. Beträffande regler kring rökfri arbetstid är dessa från 2008 och behöver enligt kommunstyrelsen uppdateras och i samband med det kan lagkravet om rökfria skolgårdar förtydligas. Arbeta kommer att påbörjas under året (2017).

Vad vi kan se inom ramen för denna granskning togs beslut⁶ i kommunstyrelsen 2016 att ställa sig bakom Tobacco Endgame-strategin. Vidare kan vi inte se att reglerna för rökfri arbetstid⁷ har reviderats och därmed har lagkravet inte heller förtydligats. Information gällande rökfri arbetstid skickades ut via Drafit i mars 2017, dock framgick inte att det enligt lag⁸ är förbjudet att röka i lokaler som är avsedda för barn- och ungdomsverksamhet eller på skolgårdar och andra ytor utomhus i anslutning till barn- och ungdomsverksamhet. Tobakslagen upphävdes i juli 2019. Idag återfinns samma lagkrav i lagen om tobak och liknande produkter⁹.

⁶ Ånge kommun, Kommunstyrelsen, *Mötesprotokoll 2016-06-28*, § 132

⁷ Ånge kommun, *Regler – rökfri arbetstid. Gäller från och med 1 januari 2008*

⁸ Tobakslag (1993:581) 2 §

⁹ Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter, 6 kap 2 §

3.1.6 Bedömning

Utifrån vad som framkommit under den uppföljande granskningen kan vi se att arbetet med det drogförebyggande arbetet i kommunen delvis ser annorlunda ut idag jämfört med när den tidigare granskningen genomfördes (2016), både vad gäller organisation och styrdokument. Vi vill dock påpeka att det är viktigt att det finns tydliga strukturer för arbetet och att arbetet följs upp. Detta skulle exempelvis kunna göras inom ramen för folkhälsoarbetet och därmed också inkluderas i den folkhälsopolicy som kommunen arbetar med att ta fram.

Vidare anser vi att behovet av principer för samverkan mellan kommunala enheter, eller som kommunstyrelsen uttrycker, att det finns behov av dokumenterad ansvarsfördelning när det gäller samverkan över kommunens enhetsgränser, finns kvar. Vi anser också att ansvarsfördelningen även bör beskriva externa parter roller.

När det gäller rekommendationen om att lyfta fram lagkravet på rökförbud på ytor som finns i anslutning till barn- och ungdomsverksamhet i reglerna för rökfri arbetstid samt att informera chefer och medarbetare om detta ser vi positivt på att information har gått ut via ledarstödssystemet som används i kommunen. Samtidigt anser vi att det är viktigt att det i reglerna om rökfri arbetstid framgår aktuella lagkrav. Då reglerna är från 2008 gör vi i enlighet med kommunstyrelsens egna förslag, bedömningen att reglerna bör revideras.

3.2 Åtgärder och uppföljning inom socialnämnden

Den rekommendation som lämnades till socialnämnden är densamma som lämnades till styrelsen och till humanistiska nämnden, nämligen att utveckla det drogförebyggande arbetet med att systematiskt kartlägga och analysera trender och fenomen, identifiera samtliga resurser och tydliggöra förväntningarna genom att fastställa mål som löpande följs upp. Av socialnämndens svar på granskningsrapporten tydliggörs delar av socialnämndens mål och arbete. I ett förtydligande till nämnden ställs frågan om socialnämnden har för avsikt att fastställa mål och uppdrag för alkoholhandläggarens verksamhet rörande det drogförebyggande arbetet. I det kompletterande svaret framgår att uppdraget för alkoholhandläggaren i det drogförebyggande arbetet är att vara ett stöd och komplement till kommunens ANTD-handläggare.

3.2.1 Bedömning

Utifrån genomförd uppföljning kan vi inte urskilja något tydligt svar för hur nämnden ställer sig till den lämnade rekommendationen samt förtydligandet gällande mål och uppdrag för alkoholhandläggarens verksamhet. Vi har heller inte fått någon återkoppling som tyder på att varken mål eller uppdrag för alkoholhandläggarens verksamhet gällande det drogförebyggande arbetet har tagits fram. Vidare anser vi, liksom ovan beskrivet, att det finns behov av principer för samverkan mellan kommunala enheter eller någon form av dokumenterad ansvarsfördelning när det gäller samverkan över kommunens enhetsgränser.

3.3 Åtgärder och uppföljning inom utbildningsnämnden

Precis som beskrivs ovan lämnades rekommendationen att utveckla det drogförebyggande arbetet med att systematiskt kartlägga och analysera trender och fenomen, identifiera samtliga resurser och tydliggöra förväntningarna genom att fastställa mål som löpande följs upp. I svaret från nämnden uppges att nämnden har för avsikt att under det kommande arbetsåret ta fram en årsklocka med tidsbestämda återkommande avstämningpunkter. Nämnden kommer också att värdera de olika inslagen samt se över vilka mått som är intressanta. Årsklockan beräknas gå i skarpt läge hösten 2017. Ett förtydligande gällande nämndens avsikt att fastställa mål och uppdrag för fritidsgårdsverksamheten efterfrågas därefter. I det kompletterande svaret från nämnden hänvisas till mål i handlingsplanen för ANTD-frågor. Vidare framförs bland annat att mål för fritidsgårdarna finns inskrivna i nämndens årsklocka. Dock framgår av den uppföljande granskningen att avstämningpunkter gällande drogförebyggande arbete inte har lagts in i årsklockan med hänvisning till att det ryms inom ramen för det värdegrundsarbete som görs på skolorna. Det framgår också att ansvaret för fritidsgårdarna numera ligger under kommunstyrelsen.

Den andra rekommendationen som lämnades var att tillse att den uppdaterade drogpolicy även omfattar högstadieskolorna. Av det kompletterande svaret som lämnades på revisionsrapporten går att läsa att en fungerande lokal och regional samverkan sker med polis, individ- och familjeomsorg, fritid och skola, detta enligt handlingsplan 2016-2017 för ANTD.

Idag har kommunen, enligt uppgift, en drogpolicy som gäller både för gymnasieskolan samt högstadieskolorna i kommunen. Drogpolicy följs upp genom en drogvaneundersökning som vänder sig till elever i både högstadiet och på gymnasiet. Resultatet redovisas för nämnd, rektorer och vid föräldramöten.

3.3.1 Bedömning

Vi ser positivt på att kommunens drogpolicy numera även inkluderar högstadieskolorna. Vi har dock inte kunnat ta del av denna policy. Vad gäller mål för det drogförebyggande arbetet och fritidsgårdsverksamheten kan vi inte se att dessa återfinns i nämndens årsklocka eller i utbildningsnämndens målbeskrivningar. Vår bedömning är därför att mål för det drogförebyggande arbetet inom nämndens verksamhet saknas samt att det finns behov av principer för samverkan mellan kommunala enheter.

3.4 Kommunens arbete kring spel om pengar

Spel om pengar ingår sedan 2018 som en del både i socialtjänstlagen¹⁰ och i hälso- och sjukvårdslagen¹¹. I lagen regleras bland annat att kommuner ska arbeta förebyggande vad gäller spelproblematik samt erbjuda stöd och behandling till personer med allvarliga problem inom området. Kommunen är också skyldig att ingå en överenskommelse med landsting/region om ett samarbete i fråga om personer som missbrukar spel om pengar.

¹⁰ Socialtjänstlag (2001:453) 3 kap. 7 §, 5 kap. 1, 9 §§

¹¹ Hälso- och sjukvårdslag (2017:30) 5 kap 7§, 16 kap. 3 §

I Ånge kommun är det en socialsekreterare vid vuxenstöd- och försörjningsstöd som arbetar med spelmissbruk (avser spel om pengar). Socialsekreteraren har deltagit på en utbildning avseende spel om pengar, vilken anordnades av kommunförbundet. Tjänsten motsvarar hundra procent men inkluderar även arbete med våld i nära relationer, hedersrelaterat våld, psykisk ohälsa och drogmissbruk. Socialsekreteraren arbetar direkt mot klienten och gör en bedömning av den enskildes behov. Möjlighet finns att "remittera" klienten till Sundsvalls behandlingscentrum (SBC), en verksamhet som drivs av Sundsvalls kommun, där klienten erbjuds samtalsterapi. Än så länge är det cirka 5 – 6 personer som vänt sig till Ånge kommun för att få hjälp med spelmissbruk. Samtliga har av kommunstyrelsens arbetsutskott beviljats behandling vid SBC, dock har ingen fullföljt behandlingen. Ytterligare en person fick stöd och hjälp från kommunens öppenvård, ett arbetssätt som inte kommer att fortskrida.

Enligt uppgift bedrivs inget förebyggande arbete gällande spelmissbruk i kommunen och det finns inte heller något samarbete med exempelvis förebyggandegruppen eller övrigt ANTD-arbete i kommunen. Det saknas också information om var personer i behov av stöd och hjälp kan vända sig. Idag får den enskilde vända sig övergripande till kommunen (växeln) eller direkt till socialtjänsten. Vad gäller samarbete med Region Västernorrland uppges att det idag inte finns någon överenskommelse om samarbete gällande missbruk av spel om pengar, men diskussioner kring detta har påbörjats. Vi har heller inte tagit del av något styrdokument där spel om pengar/spelmissbruk inkluderas.

3.4.1 Bedömning

Vår bedömning är att kommunen inte till fullo uppfyller de lagkrav som finns gällande spel om pengar, men att det till viss del finns ett systematiskt arbete gällande spel om pengar och att det finns tillgång till insatser. Dock kan informationen om var man ska vända sig för att få stöd och hjälp bli tydligare. Vidare bedömer vi att det till viss del saknas strukturer för arbetet och att det finns ett behov av att lyfta fram detta område i exempelvis folkhälsopolicyn samt tydliggöra rutiner för arbetet i nämndens kvalitetsledningssystem.

4 Slutsats och rekommendationer

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunen delvis har vidtagit åtgärder i enlighet med ansvarig styrelse/nämnds beslut. Vi anser också att styrelse/nämnd följt upp besluten i liten utsträckning. När det gäller systematiskt arbete samt tillgång till insatser gällande spel om pengar görs bedömningen att det till viss del finns ett systematiskt arbete. Det finns också tillgång till insatser.

Ånge kommun

Uppföljande granskning av drogförebyggande arbete

2019-10-10

4.1 Rekommendationer

Mot bakgrund av vår granskning lämnar vi följande rekommendationer:

- att kommunstyrelsen tillser att det finns styrdokument för det drogförebyggande arbetet, exempelvis inom ramen för kommunens folkhälsoarbete (se avsnitt 3.1.1).
- att rekommendationen om principer för samverkan mellan kommunala enheter/ dokumenterad ansvarsfördelning kvarstår. Vi anser också att en sådan ansvarsfördelning även bör beskriva externa parter roller. Rekommendationen avser styrelsen och de båda nämnderna (se avsnitt 3.1.4).
- att kommunstyrelsen reviderar reglerna om rökfri arbetstid (se avsnitt 3.1.5).
- att socialnämnden tillser att det finns styrdokument för arbetet kring spel om pengar, exempelvis inom ramen för kommunens folkhälsoarbete, samt säkerställer att nämnden arbetar för att förebygga och motverka missbruk av spel om pengar (se avsnitt 3.4).
- att socialnämnden ansvarar för att aktivt sprida information om kommunens roll och vilka insatser som finns att tillgå för personer som missbrukar spel om pengar (se avsnitt 3.4).
- att socialnämnden tillser att överenskommelse med regionen gällande samarbete kring personer som missbrukar spel om pengar upprättas (se avsnitt 3.4).

Datum som ovan

KPMG AB

Lena Medin
Certifierad kommunal revisor

Mikael Lindberg
Kommunal revisor

Jenny Malmsjö
Kommunal revisor

Ånge kommun
Uppföljande granskning av drogförebyggande arbete

2019-10-10

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.